EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.6.10.
COM(2016) 383 final

2016/0180 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről, valamint az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A mai világban és a jövőben az embereknek magasabb szintű és szélesebb körű készségekre van és lesz szükségük a munkához, a kommunikációhoz, valamint az információkhoz, termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez, továbbá a társadalmi és polgári szerepvállaláshoz.

A rendelkezésre álló készségek megfelelő megértése és értékelése alapvető fontosságú az egyének segítéséhez abban, hogy életük során készségeket sajátítsanak el és fejlesszék azokat, lehetőségük legyen az átjárásra a különböző oktatási formák és szintek között, az átmenetre az oktatásból a foglalkoztatásba, valamint a különböző országok közötti mozgásra. Ily módon jobban össze lehet hangolni a kínálati oldalon jelentkező készségeket és a munkaerő-piaci igényeket.

A képesítések azt fejezik ki, hogy az emberek mit tudnak, mit értenek és mit képesek elvégezni, és különböző formákban, például diploma vagy bizonyítvány formájában ölthetnek testet. Az átláthatóság abban a tekintetben, hogy az emberek ténylegesen mit tanultak meg egy képesítés megszerzése érdekében („tanulási eredmények”), kulcsfontosságú annak biztosításához, hogy az egyének és a munkáltatók a megfelelő gazdasági, társadalmi és tudományos értéket rendeljék a képesítésekhez.

Az Európai Unióban az oktatási és képzési rendszerek közötti eltérések miatt nehezen mérhető fel, hogy egy adott ember – aki egy másik országban szerzett képesítéssel rendelkezik – mit tud, mit ért és mit képes elvégezni a tanulás vagy a munka terén. Az elégtelen megértés hátráltatja a másik tagállamban szerzett képesítések minőségébe és tartalmába vetett „bizalmat”. Ugyanez elmondható a formális rendszeren kívül, illetve a nemzetközi testületek és szervezetek által nyújtott képesítésekről is. Az, hogy nincs kellő bizalom e képesítések iránt, rontja a szakmai fejlődési, felvételi és előmeneteli lehetőségeket, valamint a továbbtanulási lehetőségeket a képesítésekkel rendelkező munkavállalók és tanulók számára, akadályozva ezzel a munkavállalók és a tanulók mobilitását az EU-ban, országhatárokon belül és az országok között egyaránt.

Ezeknek a különbségeknek a kezelése érdekében olyan mechanizmusra van szükségünk, amellyel összehasonlíthatók a nemzeti képesítési rendszerek, és biztosítható, hogy minden egyes képesítés tanulmányi eredményei könnyen érthetőek és összevethetőek legyenek.

Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszere (EKKR)[1] 2008-ban jött létre egy európai parlamenti és tanácsi ajánlással. A cél az volt, hogy javítsa a képesítések átláthatóságát, összehasonlíthatóságát és hordozhatóságát Európában.

Az ajánlás létrehozott egy közös viszonyítási keretrendszert, amely nyolc általános európai tanulási szintből áll, és megfeleltetési rendszerként szolgál a nemzeti képesítési rendszerek között. Minden szint tudás, készségek és kompetencia szempontjából kerül meghatározásra, viszonylag absztrakt fogalmakkal. A rendszer kiterjed a képesítések minden típusára és szintjére, köztük a formális oktatás és képzés összes szintjén szerzett képesítésekre, de a

[1] HL C 111., 2008.5.6., 1. o.

magánszektorban szerzett képesítésekre és a nemzetközi (ágazati) képesítésekre is. Az 1. szint jelenti a legalacsonyabb szintet, a 8. szint pedig a legmagasabbat. Elvileg minden lehetséges tanulási mód elvezethet a nyolc szintnek megfelelő tanulási eredményeihez, így a nem formális és informális tanulás is.

A nemzeti képesítési szintek összevetése az EKKR nyolc szintjével az úgynevezett „viszonyítási" vagy megfeleltetési folyamat során történik. Ennek során a képesítéseket először egy nemzeti képesítési rendszerbe foglalják (amely osztályozza a nemzeti képesítéseket és azok szintjeit), ezt követően pedig az EKKR megfeleltetési rendszerének alkalmazásával ezek szintjeit összehasonlítják az EU egészében.

Az EKKR-re vonatkozó 2008. évi ajánlás felkérte a tagállamokat arra, hogy:

(1) 2010-ig kapcsolják össze nemzeti képesítési rendszereiket az európai képesítési keretrendszerrel;

(2) 2012-ig az új bizonyítványokon/okleveleken és/vagy bizonyítványkiegészítőkön vagy oklevélmellékleten jelöljék meg az európai képesítési keretrendszer szintjeit.

A 2008. évi EKKR-ajánlás a teljes megvalósítás végső szakaszában van. Jelenleg összesen 39 ország vesz részt az EKKR-ben, kimutatva ezzel elkötelezettségük szintjét a képesítések átláthatóságának és összehasonlíthatóságának általános célkitűzése iránt szerte Európában. 2016 elejéig 22 tagállam és öt uniós tagsággal nem rendelkező állam zárta le azt a viszonyítási/megfeleltetési folyamatot, melynek során nemzeti képesítési szintjeiket összevetették az EKKR szintjeivel. Három tagállam benyújtotta már első megfeleltetési jelentését, de ezeknek a jelentéseknek az EKKR tanácsadó csoportja általi jóváhagyása még mindig folyamatban van. A fennmaradó három tagállam 2016-ra tervezte a megfeleltetés elvégzését. Olaszország kivételével valamennyi ország a nemzeti képesítési keretrendszerén keresztül végezte el képesítései szintjei EKKR-nek való megfeleltetését. Továbbá 2016 elejére már 15 ország jelölte az EKKR szinteket a bizonyítványokon és okleveleken, 2016 végére pedig ennek a számnak a gyors megemelkedése várható.

Az EKKR fontos szerepet töltött be a nemzeti képesítési keretrendszerek fejlődésének előmozdításában, ideértve a tanulási eredmények felé való eltolódást, valamint az eltávolodást attól, hogy a képesítéseket olyan bemeneti tényezők alapján adják, mint az időtartam vagy a tanítási órák száma. A képesítések minden szintjére és típusára vonatkozó tanulási eredmények leírásának ez a rendszerszintű bevezetése azóta kulcsfontosságúvá vált az oktatási és képzési szakpolitikákban és gyakorlatokban, valamint abban, hogy az egyének számára megteremtsék a rugalmasabb tanulási útvonalak lehetőségét.

Az EKKR-re vonatkozó 2008. évi ajánlás sikeres megvalósítása ellenére a képesítések átláthatóságára, összehasonlíthatóságára és hordozhatóságára vonatkozó célkitűzések nem teljesültek hiánytalanul. Ez leginkább magában az ajánlásban rejlő korlátoknak köszönhető. Az EKKR-ajánlást ezért felül kell vizsgálni a következő kihívások kezelése érdekében:

<u>Az EKKR átfogó jellege ellenére nem minden ország végezte el a teljes képesítési rendszere EKKR-nek való megfeleltetését</u>

Egyes országok a megfeleltetést csak a szakképzésben szerezhető képesítésekre vonatkozóan végezték el, míg más országok nem vonták be a közoktatási rendszerüket ebbe a folyamatba. Még változatosabb a kép a magánoktatásban, illetve a nem formális és a nemzetközi oktatásban szerezhető képesítések tekintetében, amelyek bizonyos országokban a nemzeti képesítési keretrendszerek részét képezik, míg más országokban nem. Ez az ajánlás nem nyújt

garanciát arra, hogy minden típusú képesítés (köztük a magánszektorból származók is) a nemzeti képesítési keretrendszerek részét képezi. Ezenfelül a képesítési rendszerek és keretrendszerek idővel változnak, az ajánlás pedig nem kéri fel a tagállamokat arra, hogy nemzeti képesítési keretrendszereik EKKR-nek való megfeleltetését naprakészen tartsák.

A hasonló képesítések tartalmának a leírása országonként lényegesen eltér

Nem létezik a képesítések és azok tanulási eredményei leírásának egységes európai formátuma: ez gátolja azok összehasonlíthatóságát. Továbbá egy adott képesítés tartalmára vonatkozó információk gyakran nehezen fellelhetők, mivel azok általában nem szerepelnek következetesen a képesítési adatbázisokban és nyilvántartásokban, és európai szinten sem kerültek megosztásra. Technikai szinten megállapodás született a Bizottság és a tagállamok között arra vonatkozóan, hogy be kell nyújtani az információk minimális körét. Ez nem csupán a képesítések tanulási eredményeire vonatkozó információkat, hanem a minőségbiztosítási és a lehetséges kreditekre vonatkozó információkat is tartalmazna.

A „kompetencia” kifejezés jelentésének korlátozása „autonómiára és felelősségre”

A 2008. évi EKKR-ajánlás II. mellékletében[2] foglalt EKKR-jellemzők harmadik oszlopában a tanulási eredmények leírásával összefüggésben használt „kompetencia” kifejezés „autonómiára és felelősségre” korlátozódik. Ez nem áll összhangban a kompetencia kifejezésnek az európai oktatási és képzési szakpolitikákban széles körben használt, a 2008. évi EKKR-ajánlás I. mellékletében megfogalmazott átfogó definíciójával, miszerint: *„a tudás, készségek és személyes, szociális és/vagy módszertani képességek használatának bizonyított képessége munkahelyi vagy tanulási helyzetekben a szakmai és személyes fejlődés érdekében”.*

Az EKKR-nek megfeleltetett képesítések minőségébe és szintjébe vetett bizalom

Ez elengedhetetlenül fontos a tanulók és munkavállalók ágazati és földrajzi határokon átívelő mobilitásának támogatásához. Ugyanakkor, a jelenlegi közös minőségbiztosítási elvek általában a minőségbiztosításra vonatkoznak, nem konkrétan az EKKR-nek megfeleltetett képesítésekre. Továbbá, az EKKR átfogó jellege ellenére annak minőségbiztosítási elvei (a 2008. évi EKKR-ajánlás III. melléklete) csak a szakképzésre és a felsőoktatásra vonatkoznak, így nem alkalmazhatók:

– a közoktatásból származó képesítésekre;

– a nem formális és informális tanulási eredmények érvényesítéséből származó képesítésekre a magánszektorban;

– a nemzetközi képesítésekre (akár ágazati, akár nem).

Ez hátráltatja a tagállamok közötti bizalmat a képesítések teljes skáláján.

Az EKKR-hez kapcsolódó képesítések terén a kreditátvitelre és -gyűjtésre vonatkozó egységes szabályok hiánya

Habár az EKKR a rugalmas tanulási útvonalak előmozdítására irányul és a tanulási eredményekre összpontosít függetlenül attól, hogy hol szerezték a képesítést (bármely formális oktatási ágazatban, vagy nem formális és informális tanulás érvényesítésén keresztül), nincsenek egységes szabályok a kreditátvitelre és -gyűjtésre vonatkozóan az EKKR-hez kapcsolódó képesítések esetében. Ez megnehezíti a tanulási környezetek közötti átjárást a tagállamokon belül és a tagállamok között egyaránt. Az ilyen átmenetek pedig

[2] Az EKKR a „kompetenciát” a felelősség és az autonómia szempontjából írja le.

alapvető fontosságúak az olyan személyek számára, akik több átmenetet is megélnek tanulási és munkavállalói pályájuk során.

Nemzetközi vállalatok vagy ágazati szervezetek előírásain alapuló nemzetközi (ágazati) képesítések növekvő száma

A termék- és szolgáltatás-értékláncok fokozódó nemzetközivé válása olyan nemzetközi (ágazati) képesítések, ágazati gyakorlati képzések és tanúsítványok növekvő számát eredményezte, amelyek nemzetközi vállalatok vagy ágazati szervezetek előírásain alapulnak, mint például az e-kompetencia keretrendszer vagy a banki és a hegesztési ágazati keretrendszerek.

A jelenlegi ajánlás kimondja, hogy a nemzetközi ágazati szervezeteknek képeseknek kell lenniük arra, hogy képesítési rendszereiket összekapcsolják egy egységes európai viszonyítási ponttal, és így jelezzék a kapcsolatot a nemzetközi ágazati képesítések és a nemzeti képesítési rendszerek között. Az ajánlás azonban nem alkot kifejezett rendelkezéseket arra vonatkozóan, hogy hogyan kell létrehozni ezt a közvetlen kapcsolatot az EKKR-rel. Az egységes eljárás hiánya miatt egyes tagállamok beépítettek bizonyos nemzetközi (ágazati) képesítéseket a nemzeti képesítési keretrendszerükbe. Ennek következtében ugyanannak a képesítésnek követnie kellene az összes nemzeti eljárást, aminek következtében igen nagy az országok közötti következetlenségek kockázata, nevezetesen annak a kockázata, hogy ugyanaz a képesítés szerepel az EKKR több szintjén is. Ez nagy adminisztratív terhet is jelent a nemzetközi (ágazati) szervezetek számára, mivel vállalniuk kellene azt is, hogy megfelelnek minden nemzeti minőségbiztosítási eljárásnak és követelménynek.

Az EKKR szintjein alapuló közös képzési keretek

A szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv (2005/36/EK) kimondja, hogy a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal létrehozhatja a nemzeti szinten szabályozott szakmákra vonatkozó közös képzési kereteket mint az EKKR szintjein alapuló tanulmányi eredmények minimális körét. A kapcsolódó egységes képzési keretnek megfelelő képesítések automatikusan elismerésre kerülnek az egész EU-ban. Ez a rendelkezés új, és még nem jöttek létre közös képzési keretek. Az irányelv nem írja elő, hogy az EKKR szintjei hogyan rendelődnek hozzá a közös képzési keretekhez.

Az EKKR és a harmadik országbeli nemzeti képesítési keretrendszerek közötti kapcsolatok

Az EKKR ösztönző hatással bír a nemzeti képesítési keretrendszerek kialakítására és metakeretek kidolgozására az EU-n kívül. Számos harmadik ország érdeklődését fejezte ki az iránt, hogy rendszereiket megfeleltessék az EKKR-nek vagy ahhoz igazítsák annak érdekében, hogy lehetővé váljon képesítéseik összehasonlítása az uniós képesítésekkel. Annak ellenére, hogy növekszik a tanulók és munkavállalók be- és kiáramlása az EU-ba, illetve az EU-ból, az EKKR-ajánlás nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenne bármilyen formális összehangolást harmadik országbeli keretrendszerekkel. Ez gyakorlatilag megakadályozza a harmadik országbeli képesítések formális összehasonlítását az EU-ban nyújtott képesítésekkel.

Az, hogy a harmadik országbeli képesítések nem összehasonlíthatók az EU-ban nyújtott képesítésekkel, hátráltatja a külföldön szerzett képesítésekbe vetett bizalmat, és megnehezíti azok elismerését. A külföldi képesítéssel rendelkező migránsokat (köztük a menekülteket) hátrányos helyzetbe hozza a foglalkoztatás terén a helyiekkel szemben, és korlátozza szakmai fejlődési és előmeneteli lehetőségeiket. Ez ugyanúgy vonatozik az EU-ba érkező, harmadik országbeli képesítéssel rendelkező emberekre, mint a harmadik országokba érkező, uniós képesítéssel rendelkezőkre. Intézményi szinten az EU és harmadik országok – például Marokkó, Ukrajna, Grúzia és Moldova – között létrejött társulási megállapodások

együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak az EKKR-nek való megfeleltetés tekintetében. Ugyanakkor, még nem került sor olyan irányítási mechanizmusok bevezetésére, amelyek biztosítanák ezeknek a rendelkezéseknek a végrehajtását.

Az EKKR irányítása

A 2008. évi EKKR-ajánlás elfogadását követően a Bizottság létrehozott egy informális szakértői csoportot (EKKR tanácsadó csoport, a továbbiakban: EKKR TCs) annak érdekében, hogy biztosítsa a képesítési rendszerek EKKR-hez való viszonyítása folyamatának általános koherenciáját és átláthatóságának növelését. A 2008. évi EKKR-ajánlás felkérte a tagállamokat arra, hogy nemzeti szinten hozzanak létre EKKR nemzeti koordinációs pontokat (EKKR NKP), amelyek támogatják és összehangolják a nemzeti képesítési keretrendszerek átlátható EKKR-megfeleltetését.

Az EKKR TCs hatékony platformnak bizonyult az országok közötti információcsere és hálózatépítés támogatása tekintetében, és megfeleltetési kritériumok kidolgozásával támogatta a megfeleltetési folyamatot. Mivel azonban az uniós irányítási struktúrák között nincs koordináció a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatos tevékenységek egésze terén, nem növekedik a hatékonyság, és nem jöhetnek létre szinergiák az EKKR és más, uniós és nemzeti szintű átláthatósági eszközök (például a Europass és az ESCO) között.

A javaslat célkitűzései

Ez a javaslat az EKKR-re vonatkozó 2008. évi ajánlás eredményein alapul. Biztosítja a nemzeti képesítési keretrendszerek és szintek EKKR-nek való megfeleltetése érdekében az egyes országok által elindított folyamatok folytonosságát. Az EKKR folyamat központi eleme, vagyis a nemzeti képesítési keretrendszerek és azok szintjei EKKR-nek való megfeleltetése érvényben marad. Az ajánlat az EKKR továbbfejlesztésére törekszik, valamint arra, hogy az hatékonyabban segítse elő a nemzeti, nemzetközi és harmadik országbeli képesítések munkáltatók, munkavállalók és tanulók általi megértését. A kezdeményezésnek tehát hozzá kell járulnia a rendelkezésre álló készségek és képesítések előnyösebb kihasználásához az egyének, a munkaerőpiac és a gazdaság javára.

A javaslat konkrét céljai a következők:

– a nemzeti képesítési keretrendszerek és szintek EKKR-nek való megfeleltetése meglévő folyamatának megerősítése;

– az egyének által megszerzett képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és megértésének javítása;

– az egyes országokban az EKKR következetesebb megvalósításának biztosítása;

– az EKKR terjesztésének és kommunikálásának javítása;

– rugalmas tanulási útvonalak és akadálymentes átmenetek támogatása az oktatási és képzési rendszereken belül és azok között, valamint az oktatás/képzés és a foglalkoztatás között;

– egy későbbi szakaszban a harmadik országbeli képesítések átláthatóságának és megértésének, valamint az EU-ban nyújtott képesítésekkel való összehasonlíthatóságának javítása;

– az EKKR hatékonyabb irányításának biztosítása uniós és nemzeti szinten.

A kezdeményezés nem képezi a célravezető és hatásos szabályozás program (REFIT) részét.

- **A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja**

A javaslat egyike az új európai készségfejlesztési program kezdeményezéseinek, és kiegészíti az ebben az összefüggésben javasolt egyéb fellépéseket:

– A tanácsi ajánlás felkéri a tagállamokat arra, hogy hozzanak létre készséggaranciát[3]. A készséggaranciát az alapoktatási és -képzési rendszerből felső középfokú vagy azzal egyenértékű (EKKR 4. szint) képesítés megszerzése nélkül kimaradó felnőtteknek ajánlják. A garancia hozzáférést biztosít olyan továbbképzési útvonalakhoz, amelyek lehetővé teszik számukra az írás-olvasási, számolási és digitális készségek minimális szintjének elsajátítását és/vagy EKKR 4. szintű képesítést eredményező, szélesebb körű készségek elsajátítását.

A javaslat összhangban áll továbbá az oktatással és foglalkoztatással kapcsolatos más európai szakpolitikákkal és kezdeményezésekkel, nevezetesen:

– a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről szóló 2241/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozat bevezetett egy európai eszközkészletet, amelyet keretet biztosít az egyének számára készségeik és képesítéseik bemutatásának elősegítése érdekében[4].

– az oktatásban és képzésben 2020-ig megvalósuló európai együttműködés stratégiai keretének új prioritásai a 2015-ben elfogadott „Oktatás és képzés 2020” együttes jelentésben meghatározottak szerint[5]. A jelentés felhívja a figyelmet arra, hogy az EKKR továbbfejlesztésére van szükség a képesítések átláthatóbbá és összehasonlíthatóbbá tétele érdekében;

– a Tanács 2012. december 20-i ajánlása a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről[6], amely felkéri a tagállamokat arra, hogy tegyenek intézkedéseket a nem formális és az informális tanulásnak a nemzeti képesítési keretrendszerekhez kapcsolódó érvényesítése érdekében. Az intézkedéseket, amelyeknek összhangban kell lenniük az EKKR-rel, legkésőbb 2018-ig kell bevezetni. Az ajánlás szerint az egyének számára lehetővé kell tenni azt, hogy a formális oktatási és képzési rendszeren kívül elsajátított érvényesített tanulási eredményeik alapján szerezzenek teljes vagy részbeni képesítést.

– a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások többnyelvű európai osztályozása (ESCO). Az ESCO és az EKKR ugyanazt a formátumot használja a képesítésekkel kapcsolatos információk elektronikus úton történő közzétételére (ezt a javaslat VI. melléklete tartalmazza);

– az európai felsőoktatási minőségbiztosítási szabványok és iránymutatások (ESG)[7], amelyeket az európai felsőoktatási térséggel, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i, a szakoktatás és szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretének (EQUAVET) létrehozásáról szóló ajánlással összefüggésben dolgoztak ki[8];

---

3 Javaslat: a Tanács határozata Készséggarancia létrehozásáról, COM(2016) 382
4 HL L 390., 2004.12.31., 6. o.
5 HL C 417., 2015.12.15., 25. o
6 HL C 398., 2012.12.22., 1. o
7 http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf.
8 HL C 155., 2009.7.8., 1. o

– az európai felsőoktatási térséggel összefüggésben kidolgozott[9] független európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás, amelyben az európai felsőoktatási minőségbiztosítási szabványoknak és iránymutatásoknak teljes mértékben megfelelő minőségbiztosítási ügynökségek szerepelnek;

– az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS)[10], amely az európai felsőoktatási térséggel, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i ajánlásával létrehozott európai szakképzési kreditrendszerrel (ECVET) összefüggésben alakult ki[11];

– a felsőoktatásra vonatkozó bolognai folyamat: az európai felsőoktatási térség 48 európai országából 38 vesz részt az EKKR-ben. A javaslat összhangban áll az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerével (QF-EHEA). Ezen belül az EKKR 5-8. szintjeinek jellemzői összhangban állnak az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerének három ciklusa tekintetében meghatározott dublini jellemzőkkel, ideértve a rövid – az első ciklus részét képező vagy ahhoz kötődő – ciklust. A jelenlegi megfeleltetési gyakorlat azt mutatja, hogy az országok többsége egyetlen folyamat keretében elvégezte az EKKR-nek való megfeleltetést és tanúsította magát az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerébe;

– Az Európa Tanács egyezménye a felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről (a lisszaboni elismerési egyezmény), valamint a képesítési keretrendszerek külföldi képesítések elismerése során történő alkalmazásáról szóló ajánlás, amely kifejezetten utal az EKKR-re mint a tanulmányok elismerése során alkalmazandó eszközre;

– foglalkoztatási szakpolitikák és kezdeményezések, úgymint az Európai Foglalkoztatási Szolgálatról (EURES) szóló rendelet és az ifjúsági garanciára, valamint a tartós munkanélküliségre vonatkozó tanácsi ajánlások;

– a 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított[12], a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[13]. Az irányelv értelmében a Bizottság közös képzési kereteket hozhat létre mint konkrét szakmák eléréséhez szükséges minimális tanulási eredmények egységes körét. A közös képzési kereteknek az EKKR szintjein kell alapulniuk.

• **A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja**

A javaslat támogatja a növekedés és a foglalkoztatás serkentésével kapcsolatos bizottsági prioritást a humán tőke jobb felhasználásának előmozdításával, ezáltal fokozza a növekedést és a versenyképességet. A javaslat arra törekszik, hogy eltávolítsa a mobilitás útjában álló akadályokat, előmozdítja és támogatja a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó célkitűzést.

A harmadik országbeli képesítések jobb megértése elősegíti az európai migrációs stratégia végrehajtását. Az Európai Unióba és onnan kifelé irányuló fokozódó migrációs áramlások felhívják a figyelmet az EU-n kívül nyújtott képesítések jobb megértésének szükségességére,

9 https://www.eqar.eu/.
10 http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf.
11 HL C 155., 2009.7.8., 11. o.
12 HL L 255., 2005.9.30., 22. o.
13 HL L 354., 2013.12.28., 132. o.

valamint arra, hogy szükség van a migránsok integrációjának elősegítésére az uniós munkaerőpiacokon, amint azt a harmadik országok állampolgárainak integrációjára vonatkozó európai uniós cselekvési terv is kiemeli[14]. A javaslat összhangban áll a szakmai képesítések elismerésével kapcsolatos uniós szakpolitikával.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat a Szerződés 165. és 166. cikkére épül.

A 165. cikk kimondja, hogy: *„Az Unió a tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével és szükség esetén tevékenységük támogatásával és kiegészítésével hozzájárul a minőségi oktatás fejlesztéséhez.”* A 165. cikk (2) bekezdésében említett uniós fellépés céljai közé tartoznak:

- az oklevelek és résztanulmányok tanulmányi célú elismerésének ösztönzése;
- a tagállamok oktatási rendszereit egyaránt érintő kérdésekre vonatkozó információ- és tapasztalatcsere fejlesztése.

A 166. cikk kimondja, hogy: *„Az Unió olyan szakképzési politikát folytat, amely támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységét.”* A 166. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy: *„Az Unió és a tagállamok elősegítik az együttműködést harmadik országokkal és a szakképzés területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel.”*

A javaslat biztosítja az ugyanezen cikkeken alapuló 2008. évi, az EKKR-ről szóló ajánlás keretében elindított folyamatok folytonosságát. Az EKKR a közoktatás és a felsőoktatás, valamint a szakképzés valamennyi szintjére vonatkozó célkitűzéseket tartalmaz. Az EKKR elengedhetetlenül fontos a tanulók és munkavállalók ágazati és földrajzi határokat átívelő mobilitásának támogatásához. Ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést, valamint támogatja és kiegészíti intézkedéseiket.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A készségek és képesítések átláthatóságának, megértésének és értékelésének hiánya akadályozza a tanulók és munkavállalók földrajzi és foglalkozási mobilitását, ami kihat az EU egészére. Ez a fő oka a rendelkezésre álló készségek nem kellő mértékű kihasználásának mind az uniós, mind pedig harmadik országbeli állampolgárok részéről – különösen abban az esetben, ha külföldi képesítéssel rendelkeznek –, ennélfogva pedig a készségkereslet és -kínálat közötti eltérések egyik fő okozója is.

Az európai szinten jelenleg meglévő eszközök nyilvánvaló korlátokkal rendelkeznek, és további szakpolitikai fellépés hiányában nem fog megváltozni ez a helyzet. A határokon átnyúló mobilitás miatt uniós szintű intézkedésekre van szükség a képesítések átláthatóságának és megértésének javítása érdekében. Ennek megvalósítása nem lehetséges nemzeti szintű fellépéssel. Ugyanakkor tiszteletben kell tartani a tagállamok felelősségi körét az oktatás tartalmára és az oktatási rendszerek szervezeti felépítésére vonatkozóan. A kezdeményezés nem avatkozik bele a tagállamok hatáskörébe oktatási és képzési rendszereik tartalmát és kialakítását illetően.

[14] COM(2016)377, 2016.06.07., A harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedésére vonatkozó cselekvési terv..

- **Arányosság**

Az ajánlás keretében javasolt fellépések arányosak a célkitűzések elérésével. Az EUMSZ 165. és 166. cikkén alapuló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat biztosítja a nemzeti képesítési keretrendszerek és szintek EKKR-nek való megfeleltetése érdekében a 2008. évi, az EKKR-ről szóló ajánlás alapján az egyes országok által elindított folyamatok folytonosságát. A javaslat figyelembe veszi a tagállamok igényét egy olyan differenciált megközelítésre, amely tükrözi a különböző gazdasági, pénzügyi és társadalmi helyzeteket, és nem lépi túl a szükséges mértéket. A már létező jelentéstételi rendszereket fogja felhasználni, így csökkentve minimálisra az adminisztratív terheket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A jogi aktus típusának megválasztása – tanácsi ajánlás – összhangban áll a Szerződés 165. és 166. cikkével. A meglévő EKKR, amelyet hatályon kívül helyez és felvált a módosított tanácsi ajánlás, egy európai parlamenti és tanácsi ajánláson alapult. Korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy az európai parlamenti és tanácsi ajánlás a tagállamok által megfelelően végrehajtott, hatékony eszköznek bizonyult.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Az EKKR-ajánlásra vonatkozóan két független értékelés elvégzésére került sor: az egyikre az Európai Parlament[15], a másikra pedig a Bizottság[16] nevében. Ezek fő megállapításait és ajánlásait tartalmazza az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz benyújtott 2013. december 19-i bizottsági jelentés, amely megállapította, hogy:

– szükség van az átlátható és koherens EKKR-megfeleltetés előmozdítására a képesítési rendszerek változásainak figyelembevételével;

– nemzeti és európai szinten meg kell erősíteni a tanulási eredményekre alapuló képesítési keretrendszerek szerepét és hatását;

– a „kompetencia” jellemző tisztázása következetesebb megfeleltetési folyamatot eredményezne;

– javítani kell az EKKR-rel kapcsolatos kommunikációt a tanulók, munkavállalók és egyéb érdekelt felek hatékonyabb elérése érdekében;

– erősíteni kell a képesítési keretrendszerek és a minőségbiztosítási rendszerek közötti kapcsolatot;

– az EKKR szerepét tisztázni kell a nemzetközi képesítésekkel és harmadik országbeli képesítésekkel kapcsolatban.

15 http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/cult/dv/esstudyeurqualiframewimplem/esstudyeurqualiframewimplemen.pdf.

16 http://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/DG%20EAC%20-%20Evaluation%20EQF%20-%20Final%20Report%20-%20Final%20Version.pdf.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Számos érdekelt féllel folytattak konzultációt[17]. A konzultációra az alábbi formában került sor:

– megbeszélések;

– válasz az EKKR módosításával kapcsolatos kérdéseket és lehetséges megoldásokat részletező vitaanyagra;

– az új európai készségfejlesztési programra vonatkozó kezdeményezéssel kapcsolatos általános vitaanyag része.

A konzultációk során adott válaszok azt jelzik, hogy az EKKR nagy támogatottságnak örvend mint átláthatósági eszköz. Az érdekelt felek hangsúlyozták a képesítési keretrendszerekkel kapcsolatban folyamatban lévő nemzeti folyamatok fontosságát, amelyek összehozták egymással a különböző oktatási és képzési ágazatok, valamint a foglalkoztatási és az ifjúsági szektor érdekelt feleit.

A konzultáció határozottan támogatta, hogy szükség van az ajánlás módosítására. Ezzel összefüggésben az érdekelt felek hangsúlyozták, hogy szükség van a különböző országok megfeleltetési eredményei között összhang fokozására. Az érdekelt felek támogatták a következőket is:

– egységes közös formátum kidolgozása a tanulási eredményekre vonatkozóan, a nemzeti megközelítések változatosságának tiszteletben tartása mellett;

– közös elvek megfogalmazása az EKKR-nek megfeleltetett valamennyi típusú és szintű képesítéssel kapcsolatos minőségbiztosításra vonatkozóan;

– közös elvek megfogalmazása az EKKR-hez kapcsolódó kreditrendszerekre vonatkozóan;

– annak szükségessége, hogy az ajánlást hozzáigazítsák a jelenlegi realitásokhoz, és a módosítást felhasználják az ajánlás pontosítására.

Az érdekelt felek egyetértettek abban is, hogy az ajánlásnak egyértelműbbnek kell lennie a nemzetközi (ágazati) képesítéseket illetően. Hangsúlyozták, hogy a nemzeti képesítésekre vonatkozó minőségbiztosítási és tanulási eredményekkel kapcsolatos követelményeket a nemzetközi (ágazati) képesítésekre is alkalmazni kell.

Az érdekelt felek hangsúlyozták, hogy az EKKR-nek leginkább arra kell összpontosulnia, hogy átláthatóságot teremtsen az Unióban (a megvalósítás összehasonlíthatóságának és megalapozottságának megerősítésével), valamint hogy az Unióban és a harmadik országokban nyújtott képesítések összehasonlíthatósága nem sürgős cselekvést igénylő prioritás.

Ezek az észrevételek messzemenően alátámasztják a készségek és képesítések európai térségéről szóló 2014. évi bizottsági konzultáció eredményeit[18].

---

[17] Külön konzultációkra került sor az EKKR-ajánlás módosításával kapcsolatban az EKKR tanácsadó csoportjával 2016. január 19-én, valamint az uniós szociális partnerekkel 2016. január 20-án. Ezekkel a konzultációkkal kapcsolatban a további részleteket lásd az új európai készségfejlesztési programot megalapozó SWD(2016) 195 bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

[18] http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/consultations/documents/skills-results_en.pdf.

A javaslat tükrözi az érdekelt felek közreműködését. A Bizottság ugyanakkor úgy véli, hogy az európai migrációs stratégia – beleértve a migránsok munkaerő-piaci integrációja elősegítésének szükségességét – és a szélesebb körű uniós külpolitika kontextusában szükség van nemzetközi kapcsolatok megteremtésére az EKKR és a harmadik országbeli nemzeti és regionális keretrendszerek között.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat formája tanácsi ajánlás, amely felülvizsgálja a jelenlegi eszközt, és a nemzeti szintű megvalósítás módját illetően rugalmasságot biztosít a tagállamoknak. Ezért nem került sor hatásvizsgálat elvégzésére. Ez a javaslat ugyanakkor az EKKR-ajánlás uniós és nemzeti szintű végrehajtásával kapcsolatos jelentős mennyiségű tapasztalati bizonyítékon alapul. E tapasztalati bizonyítékok a meglévő EKKR-ajánlás végrehajtásának költségeivel és előnyeivel kapcsolatban is tájékoztatásul szolgálnak. E bizonyítékokat az új európai készségfejlesztési programot kísérő bizottsági munkadokumentum, valamint az EKR-re vonatkozó melléklete tartalmazza[19]. Az alábbi három, egymást kölcsönösen nem kizáró alternatíva került megfontolásra:

1. alternatíva: A képesítések összehasonlíthatóságának támogatása szigorúbb megfeleltetésen keresztül. Ez az alternatíva nem terjeszti ki a jelenlegi ajánlás alkalmazási körét.

– A megfeleltetés minőségének és összhangjának javítása: az EKKR megerősítése a tagállamoknak és a Bizottságnak címzett felkérésen keresztül, amely arra irányul, hogy biztosítsák a megfeleltetés összehangolt módon történő elvégzését mind a rendszer, mind pedig a képesítések szintjén, a megfeleltetési kritériumok kifejezett elismerésével. Egyértelművé válik, hogy a megfeleltetés nem egy egyszeri folyamat, amelynek egyetlen határideje van (jelenleg 2010), hanem egy állandóan tartó folyamat, amelynek során a tagállamoknak biztosítaniuk kell a megfeleltetéssel kapcsolatban nyilvánosságra hozott információk naprakészségét, valamint azt, hogy azok összhangban álljanak a nemzeti fejleményekkel.

– Az EKKR-jellemzők harmadik oszlopában címszóként használt „kompetencia” kifejezést (a 2008. évi EKKR-ajánlás II. melléklete) felváltja a „Felelősség/Autonómia” címszó, mivel a „kompetencia” kifejezés használata a 2008. évi EKKR-ajánlásban nem következetes. Ennek a fogalmi következetlenségnek a megszüntetése erősíti az EKKR által támogatott, tanulási eredmények szerinti megközelítést.

– Az EKKR terjesztésének és kommunikálásának a javítása: A tagállamoknak nyilvánosságra kell hozniuk a megfeleltetési folyamat eredményeit, valamint a képesítésekre vonatkozó információkat nemzeti és európai szinten. Az egyes képesítésekre vonatkozóan nyilvánosságra hozott alapvető információkat egységes formátum alapján kell összeállítani. Ki kell dolgozni egy megoldást az EKKR szinteknek a bizonyítványokon és okleveleken látható módon történő megjelenítésére is.

– Az EKKR-ajánlásnak közös minőségbiztosítási elveket kell megfogalmaznia azokra a képesítésekre, amelyeket meg kell feleltetni az EKKR-nek. Teljes mértékben tiszteletben kell tartani – a szubszidiaritás elvével összhangban – azt, hogy a

[19] Bizottsági szolgálati munkadokumentum: Analytical underpinning for a New Skills Agenda for Europe (Az új európai készségfejlesztési program analitikai megalapozása); SWD(2016) 195.

tagállamok felelősségi körébe tartoznak a nemzeti képesítésekre[20] vonatkozó minőségbiztosítási intézkedések.

– Meg kell fogalmazni az EKKR-hez kapcsolódó kreditrendszerekre vonatkozó elveket a kreditrendszerek és képesítések közötti jobb kommunikáció érdekében. Ezzel javítani lehet a képesítések (vagy azok elemei) tanulási eredményeinek hordozhatóságát a különböző tanulási környezetek között, ideértve a nem formális és informális tanulás során szerzett tanulási eredményeket.

A jelenlegi ajánlás módosítására az EUMSZ 165. és 166. cikke alapján kerül sor.

2. alternatíva: Megfeleltetési kritériumok és mechanizmus kidolgozása a nemzetközi képesítési és nemzetközi ágazati képesítési keretrendszerek EKKR-nek való megfeleltetésére: ez az alternatíva pontosítaná a jelenlegi ajánlás nemzetközi (ágazati) képesítésekre vonatkozó rendelkezését. Ugyanakkor magában foglalná az 1. alternatíva keretében javasolt intézkedéseket.

Ez a nemzetközi (ágazati) kritériumokra vonatkozó megfeleltetési kritériumok meghatározását eredményezné - a tagállamokkal -, valamint egy egységes folyamatot az adott EKKR szintek nemzeti (ágazati) képesítésekhez való rendelésére vonatkozóan[21].

A jelenlegi ajánlás módosítására az EUMSZ 165. és 166. cikke alapján kerül sor.

3. alternatíva: Az EU-ban nyújtott képesítések és a harmadik országbeli képesítések közötti összehasonlíthatóság növelése. Ez az alternatíva kiterjesztené az EKKR alkalmazási körét. Ugyanakkor magában foglalná az 1. alternatíva keretében javasolt intézkedéseket.

Ez az EU-ban nyújtott képesítések és a harmadik országbeli képesítések közötti összehasonlíthatóságot szolgáló mechanizmusok létrehozását eredményezné, négy különböző területen:

– Strukturált párbeszéd azokkal az uniós szomszédságpolitikai partnerországokkal, amelyek társulási megállapodást kötöttek az EU-val; ez a nemzeti képesítési keretrendszereiknek az EKKR-nek való megfeleltetését eredményezheti;

– az EKKR összehangolása a fejlett nemzeti képesítési keretrendszerekkel, ideértve a szintenként történő összehasonlítást;

– az EKKR összehangolása a világ fejlett regionális képesítési keretrendszereivel, ideértve a szintenként történő összehasonlítást;

– Uniós támogatás nyújtása (pl. fejlesztési támogatás útján) az országok számára a nemzeti képesítési keretrendszer kidolgozásához.

A jelenlegi ajánlás módosítására az EUMSZ 165. és 166. cikke alapján kerül sor.

Az alternatívák elemzését és összehasonlítását a bizottsági szolgálati munkadokumentum[22] tartalmazza, a rendelkezésre álló adatok alapján.

---

[20] Az elvek teljes mértékben összhangban állnak az európai felsőoktatási térségre vonatkozó európai felsőoktatási minőségbiztosítási szabványokkal és iránymutatásokkal, valamint a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretével (EQAVET). A közoktatásra vonatkozó uniós szintű minőségbiztosítási elvek jelenleg megbeszélés tárgyát képezik az Oktatás és képzés 2020 keretében.

[21] Ez a képesítéseknek a nemzeti képesítési keretrendszerekbe történő bevonása érdekében, a nemzeti eljárások sérelme nélkül történne.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ennek az ajánlásnak a megvalósítását az Erasmus+ program meglévő forrásaiból támogatják.

A javasolt tanácsi ajánlás nem igényel egyéb uniós költségvetési forrást és humánerőforrást a Bizottság részéről.

5. EGYÉB ELEMEK

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az EKKR-ajánlás módosítására vonatkozó javaslat hatályon kívül helyezi és felváltja az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlást.

A 2008. évi EKKR-ajánlás következő elemei megmaradnak a módosított ajánlásban:

– A tagállamok számára ajánlott, hogy az EKKR-t használják referenciaeszközként a különböző nemzeti képesítési rendszerek képesítési szintjeinek összehasonlításához;

– A tagállamok számára ajánlott, hogy kapcsolják össze képesítési rendszereiket és szintjeiket az EKKR-rel átlátható módon, tanulási eredményeken alapuló megközelítés alkalmazásával;

– A tagállamok intézkedjenek annak érdekében, hogy minden, az illetékes hatóságok által kiadott új bizonyítvány, oklevél és kiegészítő dokumentum egyértelmű hivatkozást tartalmazzon az EKKR megfelelő szintjére annak érdekében, hogy az egyének és a munkáltatók élvezhessék a képesítések nagyobb átláthatóságának gyakorlati előnyeit.

A következő elemek változtak vagy újak a 2008. évi EKKR-ajánláshoz képest:

– A tagállamok számára ajánlott, hogy rendszeresen frissítsék a megfeleltetést. Ily módon fenn lehet tartani a nemzeti képesítési rendszerek, valamint az EKKR szintek közötti összehasonlítás helytállóságát és összhangját a nemzeti képesítési rendszerekkel;

– a tagállamok számára ajánlott, hogy alkalmazzák a megfeleltetési módszereket az EKKR egységes végrehajtása érdekében a különböző tagállamokban;

– az EKKR-jellemzők között a tanulási eredmények egyik típusaként szereplő „kompetencia” kifejezést (II. melléklet) felváltja az „autonómia és felelősség” kifejezés a megfelelő tanulási eredmény leírásoknak való pontosabb megfelelés érdekében;

– a nemzeti képesítési keretrendszerekre vonatkozó EKKR megfeleltetési kritériumok, amelyek kidolgozását 2008 óta végzi az EKKR tanácsadó csoportja, az ajánlás III. mellékletében találhatók;

– az ajánlás javasolja, hogy a minőségbiztosítási elvek módosított melléklete vonatkozzon azokra a képesítésekre, amelyeket meg kell feleltetni az EKKR-nek (IV. melléklet). Ezek az elvek teljes mértékben tiszteletben tartják – a szubszidiaritás elvével összhangban – azt, hogy a tagállamok felelősségi körébe tartoznak a nemzeti képesítésekre vonatkozó minőségbiztosítási intézkedések. Ezek a közös elvek

[22] SWD (2016) 195

összhangban állnak az európai felsőoktatási térségre vonatkozó európai felsőoktatási minőségbiztosítási szabványokkal és iránymutatásokkal, valamint a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakeretével (EQAVET). A közoktatásra vonatkozó európai szintű minőségbiztosítási elvek jelenleg megbeszélés tárgyát képezik az Oktatás és képzés 2020 keretében.

– az EKKR-hez kapcsolódó kreditrendszerekre vonatkozó elveket tartalmazó melléklet bevezetése (V. melléklet);

– a javaslat felkéri a tagállamokat arra, hogy a megfeleltetés elvégzését követően tegyék nyilvánosan elérhetővé a megfeleltetési folyamat eredményeit. A tagállamoknak továbbá biztosítaniuk kell, hogy a képesítésekre és azok tanulási eredményeire vonatkozó információk elérhetők legyenek és nyilvánosságra kerüljenek. Ennek érdekében javasolt, hogy a VI. melléklet tartalmazza a képesítések leírásának egységes formátumát;

– A javaslat felkéri a Bizottságot arra, hogy a tagállamokkal és az érdekelt felekkel együttműködve vizsgálja meg egy európai nyilvántartás kidolgozásának a lehetőségét a felsőoktatás területén kívül, a képesítésekre vonatkozó minőségbiztosítási rendszereket ellenőrző szervek számára. Ez a nyilvántartás hasonló lenne a fent említett európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartáshoz;

– a javaslat felkéri a Bizottságot arra, hogy dolgozzon ki egy, az EKKR kommunikálására szolgáló szabványos vizuális módszert. Ez biztosítaná a tanulók, munkavállalók és egyéb érdekelt felek hatékonyabb elérését;

– a módosított ajánlás alapot teremt a harmadik országbeli nemzeti és regionális képesítési keretrendszerek, valamint az EKKR közötti kapcsolatok számára, még akkor is, ha ez nem elsődleges prioritás a megvalósítás során. Az ilyen kapcsolatoknak minden esetben nemzetközi megállapodásokon kell alapulniuk;

– a Bizottságnak szándékában áll létrehozni egy szakértői csoportot, amely biztosítja a szükséges platformot a Bizottság, a tagállamok és az érdekelt felek közötti együttműködéshez ennek az ajánlásnak a megvalósítása és ellenőrzése során. Ez magában foglalja az EKKR tanácsadó csoportja által 2008 óta végzett feladatokat;

– a javaslat felhívja a tagállamokat az EKKR nemzeti szintű végrehajtására vonatkozó koordináció megerősítésére;

– az ajánlás már nem tartalmaz a nemzetközi ágazati szervezetekre vonatkozó konkrét utalást az EKKR referenciaszintjei és elvei alkalmazása során.

2016/0180 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről, valamint az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. és 166. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A képesítések számos különböző célt szolgálnak. Megmutatják a munkáltatók számára, hogy elvileg mit tud és mit képes megtenni a képesítés birtokosa, azaz hogy mik a „tanulási eredmények”. Szükségesek lehetnek bizonyos szabályozott szakmákhoz való hozzáféréshez. Segítik az oktatási és képzési hatóságokat abban, hogy meghatározzák az adott egyén által megszerzett tanulási eredmények tartalmát és szintjét. Fontosak továbbá az egyén számára személyes eredményeinek bemutatásához. Következésképpen a képesítések fontos szerepet játszanak a foglalkoztathatóság növelésében, valamint a mobilitás és a továbbtanuláshoz való hozzáférés megkönnyítésében.

(2) A képesítések egy adott illetékes szerv által elvégzett értékelési és érvényesítési folyamat formális eredményei, amelyek jellemzően elismerhető dokumentumok, úgymint bizonyítványok vagy oklevelek formájában jelennek meg. Rögzítik azt, hogy egy adott egyén adott sztenderdeknek megfelelő tanulási eredményeket ért el. Ezek a tanulási eredmények számos különböző formális, nem formális vagy informális környezetben megszerezhetők. A tanulási eredményekre vonatkozó információknak könnyen elérhetőknek és átláthatóknak kell lenniük.

(3) Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás[23] (a továbbiakban: 2008. évi EKKR-ajánlás) nyolc szintből álló, emelkedő jártassági szinteket képviselő tanulási eredményekben kifejezett viszonyítási keretrendszert hozott létre. Ez megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési rendszerek és szintjeik között. Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének (EKKR) célja az egyének által megszerzett képesítések átláthatóságának, összehasonlíthatóságának és hordozhatóságának javítása.

(4) Az ajánlás szélesebb körű célkitűzései között szerepel a modernizálódó oktatási és képzési rendszerekhez való hozzájárulás, valamint a munkavállalók és a tanulók foglalkoztathatóságának, mobilitásának és társadalmi integrációjának növelése. További célja az, hogy hatékonyabban összekapcsolja a formális, nem formális és

[23] HL C 111., 2008.5.6., 1. o.

informális tanulást, aminek további eredménye a tapasztalat során megszerzett tanulási eredmények érvényesítése.

(5) A tagállamok tanulási eredményeken alapuló nemzeti képesítési keretrendszereket dolgoztak ki, és ezeket egy úgynevezett „megfeleltetési folyamat” során összekapcsolták az EKKR-rel. Az EKKR-ben meghatározott szintek és tanulási eredmény leírások rendszerszinten a képesítések hatékonyabb átláthatóságát és összehasonlíthatóságát eredményezték. Hozzájárultak továbbá a tanulási eredményeken alapuló megközelítés felé történő általános elmozduláshoz az oktatás és képzés területén.

(6) Az egyének birtokában lévő képesítések átláthatóbbak és összehasonlíthatóbbak, ha azok olyan dokumentumokban jelennek meg, amelyek hivatkozást tartalmaznak a vonatkozó és alkalmazandó EKKR szintre, valamint tartalmazzák az elért tanulási eredmények leírását.

(7) Az érdekelt felek széles körét be kell vonni az EKKR uniós és nemzeti szinten történő megvalósításába, biztosítandó annak széles körű támogatottságát. A legfőbb érdekelt felek az oktatási és képzésszolgáltatók (akár formális, akár nem formális), képesítési hatóságok, munkáltatók, szakszervezetek, kereskedelmi kamarák, iparkamarák és kézművesipari kamarák, a felsőfokú és szakmai képesítések elismerésében részt vevő szervek, a foglalkoztatási szolgálatok, valamint a migránsok integrációjáért felelős szolgálatok.

(8) Az Európai Parlament és a Tanács felé benyújtott, 2013. december 19-i, az EKKR értékeléséről szóló jelentésében[24] a Bizottság megállapította, hogy az EKKR széles körben elfogadott viszonyítási pont a képesítési keretrendszerek fejlesztése, a tanulási eredményeken alapuló megközelítés megvalósítása, valamint a készségek és kompetenciák átláthatóságának és elismerésének javítása terén. Hangsúlyozza, hogy az Uniónak lehetővé kell tennie a tanulók és a munkavállalók számára, hogy láthatóbbá tegyék készségeiket függetlenül attól, hogy hol szerezték azokat.

(9) A készségek és képesítések átláthatósága és elismerése a 2015-ben elfogadott, az oktatásban és képzésben 2020-ig megvalósuló európai együttműködés stratégiai keretének („Oktatás és képzés 2020”) egyik új prioritása[25]. A jelentés hangsúlyozza, hogy szükség van az EKKR továbbfejlesztésére a képesítések átláthatóbbá és összehasonlíthatóbbá tétele érdekében. Az újonnan érkezett migránsok tekintetében az átláthatóságot biztosító meglévő eszközök szintén segíthetnek jobban megérteni a külföldi képesítéseket az Unióban, és fordítva.

(10) A képesítések iránti bizalom megerősödése, valamint a képesítések megértésének és összehasonlíthatóságának javulása eredményeként az EKKR és az annak megfeleltetett nemzeti képesítési keretrendszerek támogatják a meglévő elismerési gyakorlatokat. Ez megkönnyíti a tanulási és munkavállalási célokat szolgáló elismerési folyamatot.

(11) A nemzeti képesítési keretrendszerek és rendszerek idővel változnak, ezért az EKKR-nek való megfeleltetésüket rendszeresen frissíteni kell.

(12) Az EKKR-nek megfeleltetett képesítések minőségébe és szintjébe vetett bizalom elengedhetetlenül fontos, ha támogatni kívánjuk a tanulók és munkavállalók ágazati és

[24] COM(2013) 897 final.
[25] HL C 417., 2015.12.15., 25. o.

földrajzi határokat átívelő mobilitását. A 2008. évi EKKR-ajánlás közös elveket tartalmaz a felsőoktatás, valamint a szakoktatás és szakképzés minőségbiztosítására vonatkozóan. Ezeknek az elveknek teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk – a szubszidiaritás elvével összhangban – azt is, hogy a tagállamok felelősségi körébe tartoznak a nemzeti képesítésekre vonatkozó minőségbiztosítási intézkedések. Az európai felsőoktatási térségre vonatkozó európai felsőoktatási minőségbiztosítási szabványok és iránymutatások[26], valamint a szakképzés európai minőségbiztosítási referenciakerete[27] az ilyen közös elvek alapjául szolgál[28].

(13) A kreditrendszerek segítik az egyének tanulásban való előmenetelét azáltal, hogy megkönnyítik az átmenetet az oktatás és képzés különböző szintjei és típusai között, valamint a nemzeti határokon átnyúlóan. Elősegítik a teljes képesítésekhez vagy a képesítések egyes elemeihez tartozó tanulási eredmények megtervezését, teljesítését és értékelését. Lehetővé teszik a tanulók számára a különböző tanulási környezetekben, így a digitális, nem formális és informális tanulás során elsajátított különböző tanulási eredmények összekapcsolását.

(14) A meglévő kreditrendszerek többsége mind nemzeti, mind európai szinten intézményi környezetben működik, mint például a felsőoktatás vagy a szakoktatás és szakképzés keretében. Európai szinten létrejött az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer a felsőoktatás számára[29] az európai felsőoktatási térségben. Az európai szakképzési kreditrendszert[30] egy európai parlamenti és tanácsi ajánlás hozta létre a szakképzés számára. Egyre növekvő igény jelentkezik az oktatási és képzési rendszerek átjárhatósága, valamint a rugalmasabb tanulási útvonalak iránt. Erre válaszként a képesítési keretrendszerek és kreditrendszerek között szorosabb szinergiákra, a kreditrendszerek között pedig hatékonyabb együttműködésre van szükség.

(15) Miközben a legális migrációval és a menekültüggyel kapcsolatos uniós joganyag rendelkezik az állampolgárokat megillető egyenlő bánásmódról a képesítések elismerését illetően (sőt, elősegítő intézkedéseket is meghatároz a nemzetközi védelemre jogosultak tekintetében[31]), a harmadik országok felsőfokú végzettséggel rendelkező állampolgárai körében továbbra is magas a túlképzettek és az alulfoglalkoztatottak aránya. Az Unió és a harmadik országok között a képesítések átláthatóságával kapcsolatosan megvalósított együttműködés elősegítheti a migránsok integrációját az uniós munkaerőpiacokon. Az Unióba és onnan kifelé irányuló fokozódó migrációs áramlások miatt szükséges az Unión kívül nyújtott képesítések jobb megértése. Egyre több ország törekszik szorosabb kapcsolatok létrehozására képesítési keretrendszerük és az EKKR között.

(16) Az átdolgozott 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[32] 49a. cikke rendelkezik arról, hogy a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal

---

26 http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf.

27 HL C 155., 2009.7.8., 1. o.

28 A közoktatásra vonatkozó európai szintű minőségbiztosítási elvek jelenleg megbeszélés tárgyát képezik az Oktatás és képzés 2020 keretében.

29 http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf.

30 HL C 155., 2009.7.8., 11. o.

31 Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról.

32 Az Európai Parlament és a Tanács 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK irányelve a szakmai képesítések elismeréséről, HL L 255., 2005.9.30., 22. o.

létrehozhat *„közös képzési kereteket”* mint a tudás, a készségek és a kompetenciák egységes körét. A közös képzési keret *„az európai képesítési keretrendszer szintjein alapul”*. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok létrehozása során a Bizottságnak használnia kell az EKKR megvalósításával kapcsolatban rendelkezésre álló szaktudást. Az EKKR képesítési szintjeinek való megfeleltetés nem érinti a munkaerőpiacra való bejutást, amennyiben a szakmai képesítéseket elismerték az átdolgozott 2005/36/EK irányelvvel összhangban.

(17) Az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszere[33] leírja a felsőoktatás első, második és harmadik ciklusának a jellemzőit. Valamennyi ciklus leírása tartalmaz egy nyilatkozatot az adott ciklus végén megszerzett képesítéshez kapcsolódó eredményekről és képességekről. Az EKKR összhangban áll az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerével és annak ciklusleírásaival. Az EKKR 5-8. szintje megfelel az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszere első (ideértve az első ciklus részét képező vagy ahhoz kötődő rövid ciklust), második, illetve harmadik ciklusának, amint az a II. mellékletben további részletezésre kerül.

(18) A képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass) szóló 2004/2241/EK európai parlamenti és tanácsi határozat, amely segít az egyéneknek abban, hogy jobban be tudják mutatni készségeiket és képesítéseiket[34].

(19) A készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások többnyelvű európai osztályozása („ESCO osztályozás”) támogatja a jobb kapcsolódást az oktatás és a foglalkoztatás között. Az EKKR-ben megfeleltetett képesítésekkel kapcsolatos információkat az ESCO tükrözi.

(20) A képesítési keretrendszerek EKKR-nek való megfeleltetésének folyamatára, valamint az EKKR-nek megfeleltetett képesítésekre vonatkozó információkat könnyen elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára, többek között a Europass keretrendszeren keresztül. A képesítések leírását szolgáló közös adatszerkezet, formátumok és hitelesítési módszerek támogatják ezt a célkitűzést. Ez megkönnyíti a képesítésekkel kapcsolatban nyilvánosságra hozott információk megértését és felhasználását is.

(21) Az EKKR láthatóbbá tétele, valamint a felhasználók hatékonyabb elérése érdekében az EKKR-nek megfeleltetett új képesítésekre vonatkozó dokumentumok, úgymint bizonyítványok és oklevelek, tartalmazzanak vizuális formában megjelenített hivatkozást a megfelelő EKKR szintre.

(22) Legyen koherencia, komplementaritás és legyenek szinergiák nemzeti és uniós szinten egyaránt az EKKR, a nemzeti képesítési keretrendszerek, valamint a készségek és képesítések átláthatóságát és elismerését támogató jelenlegi és jövőbeni eszközök - ideértve a minőségbiztosítást, kreditgyűjtést és -átvitelt szolgáló, valamint az európai felsőoktatási térségben kidolgozott eszközöket - között.

(23) Ez az ajánlás megerősíti az EKKR-t mint olyan közös viszonyítási keretrendszert, amely tanulási eredményekben kifejezett nyolc szintből áll, és amely megfeleltetési eszközként szolgál a különböző képesítési keretrendszerek, rendszerek és azok szintjei között.

---

33 http://www.ehea.info/Uploads/qualification/QF-EHEA-May2005.pdf.

34 HL L 390., 2004.12.31., 6. o.

(24) A Bizottságnak szándékában áll egy platform létrehozása a Bizottság, a tagállamok és az érdekelt felek közötti együttműködéshez ennek az ajánlásnak a megvalósítása és ellenőrzése során. Ez magában foglalja az EKKR tanácsadó csoportja által 2008 óta végzett feladatokat.

(25) A tagállamoknak kell biztosítaniuk az EKKR nemzeti koordinációs pontok által 2008 óta végrehajtott feladatok koordinálását.

A KÖVETKEZŐKET AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK:

1. Az európai képesítési keretrendszert a képesítések valamennyi típusának és szintjének összehasonlítására szolgáló eszközként alkalmazzák az Unióban.

2. Feleltessék meg nemzeti képesítési rendszereiket és keretrendszereiket az európai képesítési keretrendszernek, különösen képesítési szintjeiknek az EKKR II. mellékletben foglalt szintjeinek való megfeleltetésével, valamint a III. mellékletben foglalt kritériumok alkalmazásával.

3. Rendszeresen, legalább ötévente frissítsék nemzeti képesítési keretrendszerük szintjeinek az EKKR II. mellékletben foglalt szintjeinek történő megfeleltetését, valamint a III. mellékletben foglalt kritériumok alkalmazását.

4. Biztosítsák, hogy a megfeleltetett képesítések összhangban állnak a IV. mellékletben foglalt közös minőségbiztosítási elvekkel, a nemzeti képesítésekre vonatkozó nemzeti minőségbiztosítási elvek sérelme nélkül.

5. Biztosítsák, hogy a nemzeti képesítési keretrendszerekhez és rendszerekhez tartozó kreditrendszerek összhangban álljanak az V. mellékletben foglalt, kreditrendszerekre vonatkozó közös elvekkel, a kreditrendszerek felhasználására vonatkozó nemzeti határozatok sérelme nélkül.

6. Tegyenek intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy minden, az illetékes hatóságok által kiadott új bizonyítvány, oklevél és kiegészítő dokumentum egyértelmű hivatkozást tartalmazzon az EKKR megfelelő szintjére.

7. Tegyék nyilvánosan elérhetővé a megfeleltetési folyamat eredményeit nemzeti és uniós szinten egyaránt, annak biztosítása érdekében, hogy a képesítésekre és azok tanulási eredményeire vonatkozó információk hozzáférhetőek és nyilvánosak legyenek, a VI. mellékletben meghatározott egységes formátum felhasználásával.

8. Ösztönözzék a szociális partnereket, az állami foglalkoztatási szolgálatokat, az oktatási szolgáltatókat és az állami hatóságokat az EKKR használatára a képesítések összehasonlításának és az azokhoz kapcsolódó tanulási eredmények átláthatóságának támogatása érdekében.

9. Erősítsék meg ezen ajánlás végrehajtásának nemzeti szintű koordinációját, figyelembe véve a készségfejlesztést támogató tagállami szervek működése során nyert tapasztalatokat.

AZT AJÁNLJA, HOGY A BIZOTTSÁG, A TAGÁLLAMOKKAL ÉS AZ ÉRDEKELT FELEKKEL EGYÜTTMŰKÖDVE:

10. A nemzeti képesítések azonos szintre hozását szolgáló módszerek kidolgozásával támogassa a tagállamok közötti összhangot az EKKR megvalósítása során.

11. Dolgozzon ki módszereket a tanulási eredményeknek a képesítésekben történő felhasználására és alkalmazására.

12. Vizsgálja meg egy nyilvántartás kidolgozásának a lehetőségét a felsőoktatás területén kívül, a képesítésekre vonatkozó minőségbiztosítási rendszereket ellenőrző szervek számára.

13. Dolgozza ki a tanulási eredmények leírásának szabványos formátumát összehasonlítási célokra.

14. Dolgozza ki az EKKR-rel kapcsolatos kommunikáció szabványos módját, különös tekintettel az EKKR-szinteknek az új bizonyítványokon, okleveleken és kiegészítő dokumentumokon történő megjelenítésére vonatkozóan.

15. Támogassa – a nemzetközi megállapodásokkal összhangban – azoknak a kritériumoknak és eljárásoknak a lépésről lépésre történő kidolgozását és alkalmazását, amelyek lehetővé teszik a harmadik országbeli nemzeti és regionális képesítési keretrendszerek összehasonlítását az EKKR-rel.

16. Indítson partneri felülvizsgálati eljárásokat, valamint indítsa el a bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok között.

17. Biztosítsa az EKKR kidolgozását, teljes összhangban az oktatásban és képzésben megvalósuló európai együttműködés stratégiai keretével („Oktatás és képzés 2020”).

18. Biztosítsa, hogy ennek az ajánlásnak a megvalósítását az Erasmus+ program meglévő forrásaiból támogatják.

A KÖVETKEZŐKET AJÁNLJA A BIZOTTSÁGNAK:

19. Tegyen jelentést a vonatkozó oktatási/képzési és foglalkoztatási szakpolitikai keretrendszerekkel összefüggésben az ennek az ajánlatnak az elfogadását követően elért előrehaladásról.

20. A tagállamokkal együttműködve és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően mérje fel és értékelje az ezen ajánlás megvalósításaként foganatosított intézkedéseket, és 2022-ig tegyen jelentést a Tanácsnak a tapasztalatokról és a jövőre vonatkozó következményekről, ideértve szükség esetén ezen ajánlás felülvizsgálatát és módosítását is.

Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hatálya megszűnik.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök